

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL ASSESSMENT GENERAL EDUCATION CERTIFICATE (GEC)

2023 GRADE 9 PILOT STUDY

Thutwana: Sepedi Lelemetlaleletšo la pele

Meputso: 70

Nako: Metsotso ye 150

Go sa balwe metsotso ye 15 ya go bala

Molekwana wo o na le matlakala a **23**, go sa balwe letlakalakhabara.

Ditaelo go barutwana

1. O tla fiwa metsotso ye **15** ya go bala pele o thoma go araba molekwana wo.
2. Bala ditaelo le dipotšišo ka moka gabotse.
3. Araba dipotšišo ka moka.
4. Šomiša pukwana yeo o e filwego go ngwala dikarabo tša gago ka moka.

Molekwana o thoma letlakaleng leo le latelago.

O seke wa phetla letlakala le go fihlela o botšwa.

Potšišo 1: Athikele ya kuranta

Bala setšweletšwa sa ka fase ka tsinkelo gomme o arabe dipotšišo.

MOTHO LE FEŠENE

- 1 Diaparo, dijo le marobalo ke tše dingwe tša dinyakwa tša motheo mo maphelong a batho. Le ge go le bjalo di ka fetogafetoga go ya le ka mehla yeo motho a ikhwetšago a phela go yona. Ka go realo motho le yena o gapeletšega go fetogafetoga le mabaka ao. Ge go sa be ka tsela yeo motho a ka ikhwetša a sa ipshine ka bophelo ka ge a tla bonwa bjalo ka motho wa go šiwa ke mabaka.
- 2 Diaparo tšeo di bego di ratwa kudu mengwaga ye lesome ya go feta ga se tšeo nna le wena re ka itumelago ge re di apere mehleng ya lehono. Ke ka lebaka leo bafsa ba sa išego felo ka mekgobokgobo ya diaparo tšeo batswadi ba bona ba di aperego mengwaga ya go feta. Ba phethagatša mmolelwana wa gore phela go ya ka mabaka ao o lego go wona. Seo se dira gore bophelo bo se eme felo gotee.
- 3 Go maloko a setšhaba ka moka batho bao ba sa fetwego ke fešene ke bomme le bafsa ge o ba bapetša le maloko a mangwe a setšhaba. Dihlopha tše pedi tše ga di rate go fetwa ke seaparo sefe goba sefe sa mehla le mabaka a nako yeo ba phelago go wona. Go reka diaparo tša mehla le mabaka ao go na le mohola nageng ye nngwe le ye nngwe. Dikgwebo di dira letseno ka go rekiša dilo tša matšatši ao batho ba phelago go wona. Ka go realo ekonomi ya naga e a gola.
- 4 Ngwagakgolong wa ketepedi re bona batho bao ba laolwago ke fešene ba le gare ba apara marokgo a dipokathe ao a kgeigilego eupša go bona ga go bjalo. Basetsana ba apara diaparo tše dinnyane tše dingwe di ba mometše mebele. Basetsana le bašemane ba a swana ga go yo mokaone. Ngwagakgolo wa bošupa go apara seaparo sa go kgeiga e be e le seka sa go laetša go hlaka. Ga bjalo dilo di fetogile le mabaka a fetogile. Go apara

seaparo sa mankgeretla ke go laetša gore motho o sepela le mabaka le go kgotsofalela letseno la gagwe.

5 Ngwaga wa ketepedi lesome dilo tša fetoga gape batho ba ikhwetša ba swanelwa ke go kgabiša mebele ya bona ka tšeo di bitšwago gore ke dithathuu. Setlwaedi se se na le maphekwana ao motho a sego a swanelwa ke go a lebala, kudu bao ba sa lego lesolong la go nyakana le mešomo. Mo go ye nako re bona banna le bona ba tšwelela ka bontši go tla go kgatha tema. O hwetša ba dutše bjalo ka makgoba ba sa šurašure. Bafsa ga ba kgathe tema ka ge ba sa lebeletše gore bokamoso bo ba swaretše eng mo bophelong.

6 Boradipapadi ka go fapana ga bona ke bakgathatema ba bagolo mokgweng wo. Baraloki ba kgwele ya maoto ba ikgabiša ka mokgwa wo ba ka kgonago ka gona. Bontši bja baraloki ba ithalathadile matsogo, ga e šita le mebeleng ya bona go ya ka seo ba ratago go se tšweletša. Dithathuu di ka dirišetšwa tumelo ya motho magareng ga tše dingwe.

Mothopo:Boitlhamelo//department of basic education

1.1 Diteng tša ditemana tše re di botšwa ke mang?

- A mongwadi
 - B molaodiši
 - C moanegi
 - D puku
- (1)

1.2 Ke eng tšeo bafsa ba sa ratego go di dira go ya ka Temana ya 2?

- A Ga ba rate go rekelwa diaparo.
 - B Ga ba rate go apara diaparo tša kgale.
 - C Ga ba rate go apara diaparo tšeo di aperwego ke batswadi.
 - D Ga ba rate go rokelwa diaparo.
- (1)

1.3 'Ke ka lebaka leo bafsa ba sa išego felo ka mekgobokgobo ya diaparo tšeo batswadi ba di aperego mengwageng ya go feta'.

Lentšu le mekgobokgobo le ra go reng?

- A diaparo tša fešene
- B diaparo tše dinnyane
- C diaparo tše dintši
- D diaparo tša bafsa (1)

1.4 Ke neng moo motho a ka ikhwetšago a sa ipshine ka bophelo a bonwa bjalo ka motho wa go šiwa ke mabaka?

- A Ge a fetogafetoga le mabaka
- B Ge a sa fetogafetoge le mabaka
- C Ge a satlo fetoga le mabaka
- D Ge a šiwa ke mabaka (1)

1.5 Motho ge a sa fetoge le mabaka o ikhwetša a ... ka bophelo.

- A ipshina
- B sa ipshine
- C tlhaka
- D thaba (1)

1.6 Ke ka lebaka la eng dikgwebo di rekiša dilo tša matšatšing ao batho ba phelago go wona?

- A go fetola fešene
- B go kgahla batho
- C go akaretša batho ka moka
- D go dira letseno (1)

1.7 Lebeledišiša mantšu a 'diaparo tša mankgeretla'.

Naa batho ba kgale ba be ba gopola bjang ka mokgwa wo wa go apara?

- A E be e le seka sa go laetša go hlaka.
- B E be e le seka sa gore o sepela le mabaka.
- C E be e le taetšo ya bohumi.
- D E be e le taetšo ya go ipshina. (1)

1.8 Naa o nagana gore bafsa ba lehono ge ba apere diaparo tšeo di kgeigilego maikutlo a bona ke afe?

- A maikutlo a manyami
- B maikutlo a pefelo
- C maikutlo a kgahlego
- D maikutlo a lesego (1)

1.9 Ke mokgwa ofe wa polelo wo o šomišitšwego ke tirišo ya mmolelwana wo?

'O hwetša ba dutše bjalo ka makgoba ba sa šurašure.'

- A pheteletšo
- B tshwantšhanyo
- C pebofatšo
- D mothofatšo (1)

1.10 'Ba dutše bjalo ka makgoba'. (Temana ya 6)

Naa lefokwana le le re botša eng ka batho?

- A Ba rata tšeo ba di dirago go feta tekano.
- B Ba rata go dula felo gotee nako ye telele.
- C Ba rata go dula ba thalwa mebele ya bona.
- D Ba rata go dula le go ema nako ye telele. (1)

1.11 Naa lentšu le 'šurašura' le bolela eng ka batho bao ba thalwago dithathuu?
(Temana ya 5)

- A Ba thaba
- B Ba itumela
- C Ba ikamogela
- D Ba šikenyega (1)

1.12 Kgetha lefoko leo le bolelago nnete go ya ka setšweletšwa se.

- A Dikgwebo di dira letseno ka go rekiša dilo tša matšatši ao batho ba phelago go wona.
- B Dikgwebo di hloka letseno ka go rekiša dilo tša matšatši ao batho ba phelago go wona.
- C Dikgwebo ga di sa dira letseno ka go rekiša dilo.
- D Dikgwebo di a phuhlama ka gore ga di sa rekiša selo. (1)

1.13 Naa motho wa go ba le dithathuu mmeleng o fapana bjang le wa go di hloka ge re etla ka thokong ya mošomo?

- A Motho wa thathuu o ba le maphekwana a a itšego mošomong.
- B Motho wa go hloka thatoo o ba le maphekwana mošomong.
- C Motho wa thathuu ga a be le maphekwana mošomong.
- D Ka moka ba ba le maphekwana. (1)

1.14 Naa 'go se fetwe ke fešene' go šupa eng go bomme le bafsa? (Temana ya 3)

- A go rata dithathuu
- B go rata diaparo kudu
- C go rata go bonwa
- D go rata mankgeretla (1)

1.15 Naa ke mantšu afe ao a hlakantšhitšwego a laetšago dinyakwa tša motheo maphelong a rena.

- A dijo, marobalo le fešene
- B fešene, marobalo le botse
- C diaparo, dijo le marobalo
- D diaparo bobotse le dijo (1)

1.16 Kgetha lefoko leo le fago kakaretšo ya setšweletšwa se.

- A Bafsa le bomme ba mehleng ya morago ba fapana le ba lehono.
- B Meaparo le boikgabišo bja bafsa ba lehono.
- C Diyo tša mehleng ya kgale di fapana kudu le tša bjalo.
- D Banna ke batho ba go rata fešene kudu. (1)

1.17 Hlogo ye 'Motho le fešene' e ngwadilwe go laetša eng?

- A Batho ba be ba rata diaparo
- B Bafsa ba rata diaparo le dijo.
- C Batho ba rata dijo kudu
- D Batho ba rata diaparo kudu (1)

1.18 Naa lentšu le mankgeretla le akanya eng ka bafsa ba lehono? (Temana ya 4)

- A Ba rata dithathuu kudu
- B Ba rata diaparo tša seriti
- C Ba rata difešene kudu
- D Ba rata go bonwa (1)

1.19 Naa mongwadi o hlohleletša mmadi gore a lebelele bafsa le bomme bjang?

- A ditšhepi
- B bahloki
- C bathofela
- D bahlohleletši (1)

1.20 Hlogo ya setšweletšwa se 'Motho le fešene' e lebešitšwe kudu go bomang?

- A bafsa fela
- B bafsa le banna
- C bafsa le bomme
- D banna le bomme (1)

1.21 Naa mmolelwana wo 'setlwaedi se se na le maphekwana' o huetša bjang maikutlo a babadi? (Tema ya 5)

- A Babadi ba ba le maikutlo a pefelo go bafsa.
- B Babadi ba ba le maikutlo a kholofelo go bafsa.
- C Babadi ba ba le maikutlo a lerato go bomme le bafsa.
- D Babadi ba ba le maikutlo a kwelobohloko ka bokamoso bja bafsa. (1)

1.22 Ke lefoko lefe leo le tšweletšago maikutlo a pefelo mo Temaneng ya 4?

- A Basetsana le bašemane ba a swana.
- B Basetsana ba apara diaparo tše dinnyane tše dingwe di ba mometše mebele.
- C Bafsa ga ba kgathe tema ka ge ba sa lebeletše bokamoso bja bona.
- D Dithathuu di ka dirišetšwa go tšweletša tumelo ya motho magareng ga tše dingwe. (1)

1.23 Naa ke mokgwa ofe wo o ka dirago gore batho ba itshware ka mokgwa wa go amogelega?

- A Bafsa le bomme ba rutwe go apara gabotse.
- B Bafsa ba tlogele go apara diaparo tša go ba swara kudu.
- C Bafsa ba ithute go apara diaparo tša maleba.
- D Motho mang le mang ge a apere goba tšeo a di dirago e be tše di kgahago batho. (1)

1.24 Naa nepokgolo ya setšweletšwa se ke eng?

- A Batho ba be le marobalo a manobonobo.
- B Batho ba se ke ba ba le dithatoo tše dintši mmeleng.
- C Meaparo le boikgabišo bja rena e swanetše e be tša maleba.
- D Batho ba je dijo tša maleba. (1)

1.25 Naa ke sephetho sefe seo setšweletšwa se se se laetšago?

- A Batho ba hlokomele meaparo le boikgabišo gore mafelelong ba se ke ba senyegelwa ke bokamoso.
- B Batho ba hlokomele bokamoso bja bona.
- C Batho ba hlokomele ditumelo tša bona.
- D Batho ba hlokomele meaparo ya bafsa. (1)

[25]

Potšišo 2: Ditsweletšwa tša go bonwa

2.1 Papatšo

Bala setšweletšwa sa ka fase o arabe dipotšišo.

PEKA

Etlang le reke peka e bosebose ya matlakala a matalatala a go fepa mmele ka theko ya fase.

REKA PEKA E TEE O HWETŠE YE NNGWE MAHALAHALA!

Theko ye ke ya matšatši a mararo fela

Re hwetšagala 21 Mabe street Rustenburg

Nomoro ya mogala: 017 256 7750

Mothopo//Boitlhamelo

2.1.1 Naa go bapatšwa eng mo papatšong ye?

- A borotho
- B Kuku
- C peka
- D sephaphatha (1)

2.1.2 Papatšo ye e lebešitšwe go bomang?

- A Bafsa
- B batho ka moka
- C batho ba bagolo
- D bana ba bannyane (1)

2.1.3 Ke ka lebaka la eng mongwadi a šomišitše fonte ye kgolo papatšong ye?

- A go laetša hlogo ya papatšo.
- B go kalatša bareki.
- C go laetša bao ba sa bonego gabotse.
- D gore batho ba tle ba reke. (1)

2.1.4 Go na le dilo tšeo mmapatši a di tlogetšego mo papatšong ya gagwe, ke eng tšeo?

- A lefelo la lebenkele
- B leina le mogala wa lebenkele
- C theko ya sebapatšwa le mogala
- D theko ya sebapatšwa le leina la lebenkele (1)

2.1.5 Tšweletša molaetša wa papatšo ye go ya ka sebapatšwa se.

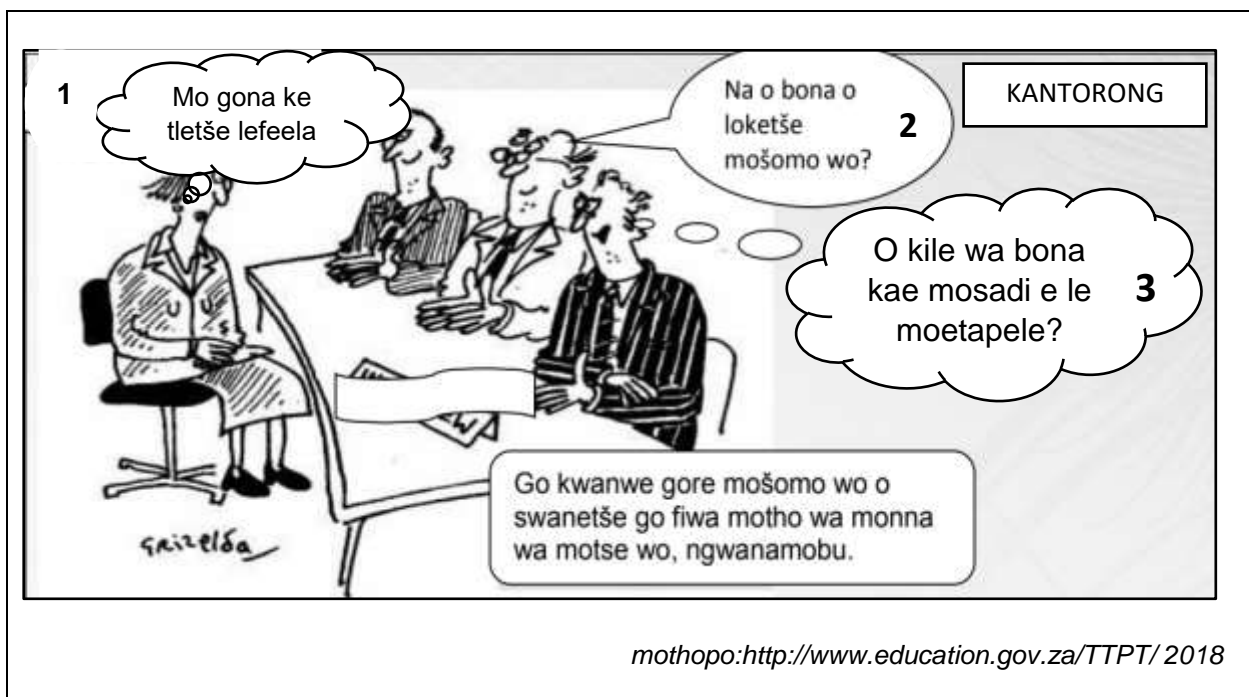
- A reka peka e tee o hwetše ye nngwe mahalahala
- B peka ya matlakala a matalatala
- C theko ke ya matšatši a mararo fela
- D peka ye bosebose ya go fepa mmele

(1)

[5]

2.2: Khathune

Bala setšweletšwa sa ka fase o arabe dipotšišo.

2.2.1 Khathune ye e direga kae?

(1)

2.2.2 Efa tswalano ya baanegwa ba mo khathuneng.

(1)

2.2.3 Naa motho wa Pudula ya 1 o laetša go thaba goba go nyama?

(1)

2.2.4 Tsopola mantšu ao a laetšago kgethologanyo go tšwa khathuneng o be o bolele gore ke kgethologanyo ya mohuta mang.

(2)

2.2.5 Efa phapano magareng ga Pudula ya 2 le ya 3.

(2)

2.2.6 Naa maikutlo a gago ke afe mabapi le seo se diregago mo khathuneng ye? (1)

2.2.7 Naa molaetša wa khathune ye ke ofe? (1)

2.2.8 Naa o bona potšišotherišano ye e phethagatša toka? Fahlela karabo ya gago. (1)

[10]

Potšišo 3: Kakaretšo

Bala setšweletša se gomme o akaretše dintlha ka fao **maitshwaro a barutwana a lego ka gona dikolong** go ya ka ditaelo tše di latelago.

1. Ngwala dintlha tše **ŠUPA** ka mafoko ao a feletšego.
2. Nomora mafoko a gago go tloga go 1 go fihla go 7.
3. Ngwala ntlha e **TEE** go lefoko le lengwe le le lengwe.
4. Šomiša mantšu a gago ka mo go kgonegago.
5. Botelele bja kakaretšo ya gago e be mantšu a 70-80.
6. Laetša palo ya mantšu ao o a šomišitšego ka mašakaneng mafelelong a kakaretšo ya gago.
7. Ga wa swanela go ngwala hlogo mo kakaretšong ya gago.

GO ITAOLA GA BARUTWANA DIKOLONG

Motswadi ge a godiša ngwana wa gagwe, o mo godiša ka gare ga lapa la go ba le tlhompho gore ge a thoma go tsena sekolo a kgone go hlompha barutiši gabotse. Efela bothata ke gore bagwera ba na le khuetšo mo go dilo tše barutwana ba di dirago ka dikolong.

Barutwana ba nagana gore barutiši ke bagwera ba bona. Ba fetola barutiši ka mokgwa wo mongwe le wo mongwe wo ba ratago, ebile ba bangwe ga ba bone phošo ge ba etla ka phapošing morago ga nako. Barutwana ba bangwe ba rata go ya sekolong ba apere diaparo tše dingwe le tše dingwe, godimo ga diaparo tša bona tša sekolo.

Ge e le molao wa sekolo wona, barutwana ga ba bone e le tshwanelo gore ba o latele. Motho wa gona o tla go fa maitshwarelelo a mantši. Barutwana ba go palelwa ke bona ba go fa barutiši mathata a go itaola ka gobane ba nagana gore bona ke batho ba bagolo.

Dihlogo tša dikolo le bona ba hlakišwa ke barutwana ka gobane ba phela ba ba goeletša efela bona ba sa ba theeletše. O hwetša hlogo ya sekolo a sa nyake go raka morutwana sekolong eupša ge morutwana wa gona a sa theeletše ebile a

se na tlhompho, hlogo ya sekolo o tlo hloka kgetho.

Barutwana ba kwana le go nyamiša batswadi, ka gobane ge o le motswadi o nagana gore go tsentšha ngwana sekolo ke go mo thuša gore a kgone go ba le bokamoso bja go phadima. Morutwana o na le go lebala gore sekolong ga se mo motho a ka itaolago ka gobane go na le bana ba bantši mo lefaseng ba ba palelwago ke go tsena sekolo ka lebaka la gore batswadi ba bona ga ba na mašelang.

mothopo:Tshepi Thlotse @goggle

[10]

Potšišo 4: Dibopego le melao ya tšhomišo ya polelo

Bala setšweletšwa sa ka fase ka tsinkelo gomme o arabe dipotšišo.

RE LEKA GO TSENYA LETSOGO

- 1 Motseng wa Moletjje mo go dulago Moruti Donald Mabitsela, go ile gwa ba le thušo go bao ba hlokago, ba amilwego ke kiletšo ya mesepelo gomme ba felelwa ke mešomo. Moruti Donald Mabitsela o ile a tšea sephetho sa go ba thuša ka go tšea magato a go kgoboketša dieta tša bana tša sekolo tše 1000 tšeo a tlogo abela barutwana pele dikolo di bulwa.
- 2 Go leka go matlafatša maphelo a bona le go buša seriti le boitshepo bja barutwana ge ba le dikolong. O re o leka go fediša matshwenyego a bana malapeng a bo bona, ka ge a godišitšwe ka lapeng la go hloka la badumedi. O tseba motlhako ge a o bona ka mahlo ka gore o o phetše. Leeto la gagwe la go thuša batho le thomile letšatši leo a ilego a kopana le mosadi yoo a bego a sepela le ngwana wa go apara dieta tša maratha.
- 3 Mosadi tsoko yo o be a sekamišitše molala ge a kgopela gore ngwana wa gagwe a rekelwe dieta. Moruti o ile a itokela ka gare ga dieta tša ngwana yoo a tsentšha leoto la gagwe ka gare ga marathana ao a dieta, metsotsonyana a ba ngwana yoo. Pelo ya gagwe e ile ya rotha madi! O ile a lebelela sefahlegwana se se sesane sa ngwana yoo. Sefahlego sa gagwe se le bodutwana, se apere manyami a go hloka boitshepo sa dihlong. Pelo ya gagwe e ile ya robega.
- 4 O ile a kwa bohloko kudu. Bana ba go hloka dieta tša go ya sekolong ba ka gare ga bohloko. Gonabjalo ge dipula di ena, o hwetše bana ba gata monola, ba tlapinya maraga ka maoto mola dithaka tša bona di gata di gatoga ka dieta. O re o tla setlega pelo, o bone marega mola go tonya, bana ba palega manga, o tla rothiša megokgo.
- 5 Moruti o be a hwetša thekgo go tšwa go phuthego ya gagwe gammogo le borakgwebo ba tikologo gore ba kgone go fetola maphelo a barutwana bao

ba tšwago malapeng a go hloka. Mna Motsepe le yena o ile a tsenya letsogo pele ba ka thoma ngwaga wa 2021 wa dithuto.

- 6 Moruti Mabitsela o leka go ba mohlala ka go šomiša maemo a gagwe bjalo ka mohlankedi wa Modimo go goketša batho gore ba thuše. O bona thuto bjalo ka sebetša seo se ka thušago batho gore ba tšwe ka gare ga motlhako, maphelo a bona a fetoge. Ka moka re ka kgona go tsenya letsogo go thuša bao ba lego maemong a mabe go re feta. Seo ke botho.

Mothopo:Lehlabile 16 Dibokwane 2021

- 4.1 Naa lentšu le 'Mosadi' ke mohuta ofe wa leina? (Temana ya 3)

- A Leinagohle
- B Leinaina
- C Leinakgopolo
- D Leinakgoboko (1)

- 4.2 'O ile a tšea magato a go kgoboketša dieta tša bana tša sekolo tše 1000 tše a tlogo abela barutwana pele dikolo di bulwa'.

Tšweletša mohuta wa lefoko wo o šomišitšwego ka godimo

- A Lefokonolo
- B Lefokontši
- C Lefokofokwana
- D Lefokotaelo (1)

- 4.3 Efa lehlalošetšagotee la 'abela' (Temana ya pele)

- A Fiwa
- B Filwe
- C Amogela
- D Fa (1)

4.4 Ke lentšu lefe Temaneng ya 3 leo e lego lelatodi la lentšu le 'monna'?

- A Mosetsana
- B Mosadi
- C kgarebe
- D mošemane

(1)

4.5 'Pelo ya gagwe e ile ya rotha madi'.

Kgetha tlhalošo ya maleba ya seka se se ngwadilwego ka godimo

- A O ile a lla kudu.
- B O ile a tšwa madi.
- C O ile a kwa bohloko kudu.
- D O ile a tšwa madi a lla.

(1)

4.6 'Gonabjalo ge dipula di ena, o hwetša bana ba gata monola ka maoto ... dithaka tša bona di gata di gatoga ka dieta'.

Tlatša sekgoba se se tlogetšwego mo lefokong la ka godimo ka lekopanyi la maleba

- A efela
- B mola
- C gobane
- D gammogo

(1)

4.7 'O ile a lebelela sefahlegwana se se sesane sa ngwana yoo'. (Temana 3)

Naa ke mohuta ofe wa lehlaodi wo o šomišitšwego lefokong la ka godimo?

- A lehlaodi la palo
- B lehlaodi la mmala
- C lehlaodi la seemo
- D lehlaodi la sebopego

(1)

4.8 'O leka go matlafatša maphelo a bona le go buša seriti le boitshepo bja barutwana ge ba le dikolong'. (Temana ya 2)

Kgetha mohuta wa lehlathi wo o šomišitšwego mo lefokong la ka godimo

- A lehlathi la palo
- B lehlathi la mokgwa
- C lehlathi la felo
- D lehlathi la nako (1)

4.9 'Bana ba gata monola ka maoto.'

Kgetha lefoko leo le nepagetšego ka fase leo le ngwadilwego ka tirwa o hlahlwa ke la ka godimo.

- A Monola o gatwa ke bana ka maoto.
- B Monola o tla gatwa ke bana ka maoto.
- C Monola o tlo gatwa ke bana.
- D Monola o šetše o gatilwe ke bana ka maoto. (1)

4.10 Lentšu le 'molala' ke homonimi ka ge le na le ditlhalošo tša go fapana, hlaloša ka botlalo gore homonimi ke eng?

- A Ke mantšu ao a welago kgorong ye tee eupša a fapana ka ditlhalošo.
- B Ke mantšu ao a bopilwego ka modu o tee eupša a fapana ka ditlhalošo.
- C Ke mantšu ao a sa swanego ka sebopego ebile a fapana ka ditlhalošo.
- D Ke mantšu ao a swanago ka sebopego eupša a fapana ka ditlhalošo. (1)

- 4.11 'O tseba motlhako ge a o bona ka mahlo ka gore o o phetše' (Temana ya 2).
Lentšu le 'tseba' le na le sebopego sa go swana eupša le fapana ka ditlhalošo.
Ka gona mantšu a mohuta woo a bitšwa tlhalošontši
Naa lentšu le 'tseba' le hlaloša eng mo setsopolweng?
- A Go kgona selo
 - B Go ba le maitemogelo
 - C Go ba le mona
 - D Go ba le pelo ye koto (1)
- 4.12 'Mna Motsepe le yena o ile a tsenya letsogo go thuša bana bao'. (Temana ya 5)
Ngwala khutšofatšo yeo e nepagetšego ka botlalo go ya ka lefoko la ka godimo.
- A Mohlomphegi
 - B Mohumagadi
 - C Monna
 - D Morena (1)
- 4.13 'O ile a itokela ka gare ga dieta tša ngwana yoo, a tsentšha leoto la gagwe ka gare ga marathana ao a dieta metsotsonyana a ba ngwana yoo'.
Naa ke maswaodikga afe ao a šomišitšwego mo lefokong la ka godimo?
- A Tlami
 - B lenalana
 - C ditsebjana
 - D Makalo (1)

4.14 'Leeto la go thuša batho le thomile letšatši leo a ilego a kopana le mosadi yo a bego a sepela le ngwana wa go apara dieta tša marathana'.

Kgetha mohuta wa lešala leo le šomišitšwego lefokong

A lešalašala

B lešalašupi

C lešalarui

D lešalaohle

(1)

4.15 'Sefahlego sa gagwe se le bodutwana, se apere manyami a go hloka boitshepo sa...'

Kgetha mopeleto wa maleba go feleletša lefoko la ka godimo

A Dihlong

B ditlhong

C dithlong

D Ditlong

(1)

4.16 'Moruti o be a hwetša thekgo go tšwa go phuthago ya gagwe gammogo le borakgwebo ba tikologo'.

Kgetha lefoko la maleba leo le ngwadilwego ka lebaka le lefitilego

A Moruti o tla hwetša thekgo go phuthago ya gagwe gammogo le borakgwebo ba tikologo.

B Moruti o tlo hwetša thekgo go phuthago ya gagwe gammogo le borakgwebo ba tikologo.

C Moruti o be a hweditše thekgo go tšwa go phuthago ya gagwe gammogo le borakgwebo ba tikologo.

D Moruti o hweditše thekgo go phuthago ya ka gammogo le borakgwebo ba tikologo.

(1)

4.17 Mabitsela o boletše a re: “Ke ile ka itokela ka gare ga dieta tša ngwana yoo, ka tsentšha leoto la ka ka gare ga marathana ao a dieta.”

Kgetha lefoko leo le ngwadilwego ka polelotharedi

- A Mabitsela o boletše gore o ile a itokela ka gare ga dieta tša ngwana yoo, a tsentšha leoto la gagwe ka gare ga marathana ao a dieta.
- B Mabitsela o re o tlo itokela ka gare ga dieta tša ngwana yoo ka tsentšha leoto la ka ka gare ga maratha ao a dieta.
- C Mabitsela o re a ka se itokele ka gare ga dieta tša ngwana yoo ka tsentšha leoto la ka ka gare ga maratha ao a dieta.
- D Mabitsela o re ga a nyake go itokela ka gare ga dieta tša ngwana yoo ka tsentšha leoto la ka ka gare ga maratha ao a dieta. (1)

4.18 Ke kgopolo efe yeo e ilego ya tlela Moruti Mabitsela mabapi le ngwana yoo?

- A Kgopolo ya go thuša batho
- B Kgopolo ya go thuša bao ba dilago
- C Kgopolo ya go thuša bana ba sekolo ka dieta
- D Kgopolo ya go thuša bana ba sekolo ka mengatwana (1)

4.19 Go ya ka fao o badilego setšweletšwa se, ke eng seo o ithutilego sona.

- A Ge o le motho o swanetše go kwela batho ba bangwe bohloko.
- B Ge o na le sa gago ga wa swanela go thuša batho bao ba hlokago.
- C Go kwela bahumi bohloko ge ba thuša ba bangwe.
- D Ge o thuša batho o direla gore le bona ka moso ba go thuše. (1)

4.20 Efa tlhalošo ya go ipihla ya hlogo ya setšweletšwa, “Re leka go tsenya letsogo”

- A Go fa ke go fega
- B Go thuša
- C Go thuša bao ba hlokago
- D Go thuša yo a ithušago (1)

[20]

Mafelelo a molekwana

